

Plán pre 7 bohatých rokov

Návrat k riešeniam, ktoré fungujú

Ekonomický program
2025

 Konzervatívci
Kresťanská únia

OBSAH

ÚVOD.....	3
Kedy bude na Slovensku dobre?.....	3
Môže Slovensko pravidelne dosahovať 5% rast?.....	4
Z ČOHO VYCHÁDZAME.....	5
1. Hlavným ekonomickým problémom Slovenska je slabosť.....	5
2. Príčinou ekonomického úpadku Slovenska je vláda.....	6
3. Opasok musíme utiahnuť vláde a nie ľuďom.....	8
4. Čomu neveríme.....	8
5. V čo veríme.....	13
6. Budeme sa držať overenej stratégie bohatnutia národov.....	14
ČO UROBÍME.....	16
A) Ekonomické posilnenie rodín.....	16
Dôchodkové zabezpečenie.....	19
Oceňovanie ekonomickej iniciatívy.....	20
B) Ekonomická sloboda a rast blahobytu.....	21
Dane a odvody.....	22
Zóny ekonomickej slobody.....	23
C) Menej úradov, menej pečiatok.....	23
D) ZOŠTÍHLENIE VLÁDY A POSILNENIE MIEST, OBCÍ A REGIÓNOV.....	26
Verejné financie.....	26
Nové rozdelenie zodpovednosti v štáte.....	29
Eurofondy, efektívnosť, energetika.....	31
ZÁVER.....	33

ÚVOD

Kedy bude na Slovensku dobre?

Ľudia na Slovensku sa oprávnene pýtajú:

Kedy sa budeme mať lepšie?

Kedy budú slovenské rodiny prosperovať?

Kedy sa budú rozvíjať slovenské mestá, obce a regióny?

Kedy sa nám bude na Slovensku dobre žiť?

Naša odpoveď je jednoduchá:

Vtedy, keď bude slovenská ekonomika pravidelne rásť.

Vtedy, keď nebudeme rásť iba o 1 či 2 percentá, alebo vôbec, ako je to v súčasnosti.

Vtedy, keď budeme pravidelne dosahovať dynamický ekonomický rast.

Vtedy, keď ľudia pocítia, že sa z roka na rok majú lepšie.

Ako to dosiahnuť?

Najskôr musíme pravidelne dosahovať vysoký ekonomický rast. Vtedy

budú pravidelne rásť reálne platy a dôchodky.

Potom sa bude na Slovensku dobre žiť.

A potom budeme môcť byť na Slovensko opäť hrdí.

Hospodárska politika Slovenska už dlhé roky nefunguje. Prepadávame sa skoro vo všetkých rebríčkoch EÚ. Navyše, aj EÚ sa prepadáva vo všetkých ekonomických rebríčkoch sveta. Nechceme sa pozerať na to, ako sa zo Slovenska stáva najchudobnejšia krajina čoraz zaostávajúcejšej EÚ.

Preto Slovensku ponúkame Plán pre 7 bohatých rokov, ktorého výsledkom bude dlhodobý a dynamický ekonomický rast. Ako cieľ sme si zvolili dlhodobé dosahovanie 5% rastu.

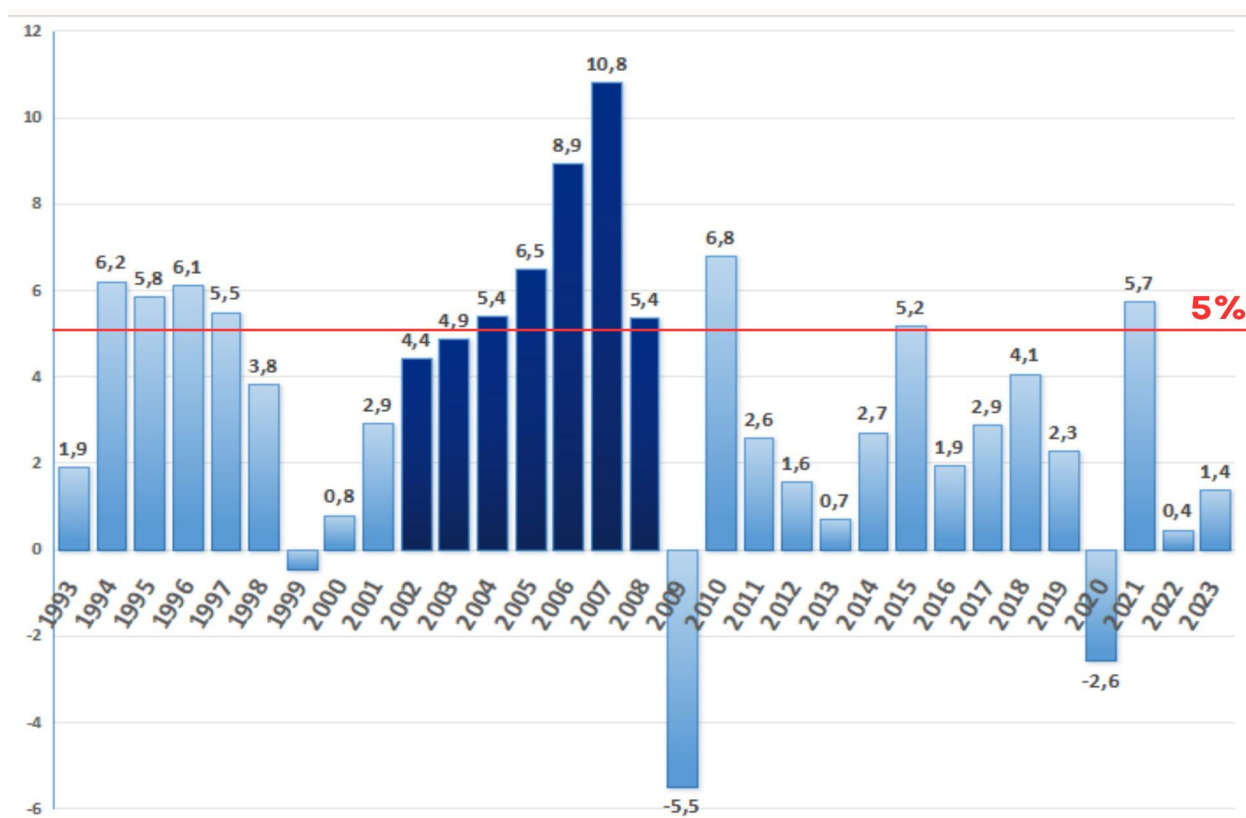
Môže Slovensko pravidelne dosahovať 5% rast?

Áno, môže.

Slovensko to v minulosti už veľakrát dokázalo.

Vyšší ako 5% rast sme dosiahli počas dvanástich z 31 rokov (1993 - 2023). Za ostatných 10 rokov však iba dvakrát.

Hospodársky rast Slovenska v rokoch 1993 až 2023

Zdroj: OECD

Cieľ 5% je realistický a Slovensko naň má. Potrebujeme ho ale dosahovať pravidelne, čo sa nám darilo počas **7 bohatých rokov** od 2002 do 2008.

Dosiahnuť pravidelne 5% rast znamená vrátiť sa k tomu, čo funguje vo svete a fungovalo aj u nás.

Ako sa to dá urobiť?

Náš Plán pre 7 bohatých rokov je založený na návrate k riešeniam, ktoré fungujú. Na obnove ekonomickej slobody, na posilnení inštitúcií, ktoré fungujú a na zoštíhlení či redukcii inštitúcií, ktoré fungujú zle.

Preto chceme posilniť súdržné rodiny, chceme posilniť mestá, obce a prirodzené regióny. A súčasne chceme zoštíhliť vládu a štátnu správu.

Preto chceme viac ekonomickej slobody a súčasne menej daní, menej regulácií, menej papierov a menej povolení.

Ponúkame Slovensku slobodnú sociálno-trhovú ekonomiku, podnikavosť, prosperujúce rodiny a dlhodobý ekonomický rast.

Prečo hovoríme práve o 5% raste slovenskej ekonomiky?

Pretože takýto ekonomický rast znamená, že budeme opäť dobiehať a predbiehať iné európske štáty, platy a dôchodky budú rásť, naše rodiny budú prosperovať, naše mestá, obce a regióny sa budú dynamicky rozvíjať.

A to je našim cieľom.

Z ČOHO VYCHÁDZAME

1. Hlavným ekonomickým problémom Slovenska je slabosť

Slabá je vláda, ktorá toho robí toľko, že takmer nič nerobí dobre.

Slabé sú rodiny, lebo im vláda z výplaty necháva čoraz menej peňazí. A čoraz viac zasahuje do ich rozhodovania.

Slabý je podnikateľský sektor, lebo ho drvia dane, regulácie, ale, paradoxne, aj dotácie.

Slabá je pomoc odkázaným, lebo vláda pomáha všetkým a poriadne nikomu. Pomáha aj tým, ktorí to nepotrebujú, alebo si veľkorysú pomoc nezaslúžia.

Slabé sú mnohé ekonomické sektory, od zdravotníctva, školstva až po železnice. Slabé sú verejné služby. Sú drahé, nedostatočné, hoci ale formálne bezplatné.

Slabé sú mestá, obce, regióny. O väčšine otázok aj peňazí sa rozhoduje centrálné - v Bratislave, prípadne v Bruseli.

“

Ak chceme odstrániť slabosť, potom musíme niekomu právomoci a peniaze vziať a niekomu inému peniaze a kompetencie pridať.

”

Chceme silnejšie rodiny, ktorým zostane v rodinných rozpočtoch viac peňazí. Chceme silnejší podnikateľský sektor, s menej daňami, reguláciami ale aj dotáciami.

Chceme silnejšie mestá, obce a regióny, ktoré budú mať viac kompetencií a viac zodpovednosti.

Chceme radšej štíhlejšiu vládu, ktorá bude robiť menej vecí, ale lepšie.

Prečo?

2. Príčinou ekonomického úpadku Slovenska je vláda

“

„Pohľad vlády na ekonomiku by sa dal zhrnúť do niekoľkých krátkych fráz: Ak sa to hýbe, zdaňte to. Ak sa to stále hýbe, zregulujte ho. A ak sa to prestalo hýbať, dotujte to.“

Ronald Reagan

”

Slovensko je ekonomicky zviazané a spútané. Pred 20 rokmi sme sa nádejali, že onedlho predbehneme Čechov. Dnes sa pozeráme, či nás už predbehlo aj Rumunsko.

Čo sa stalo?

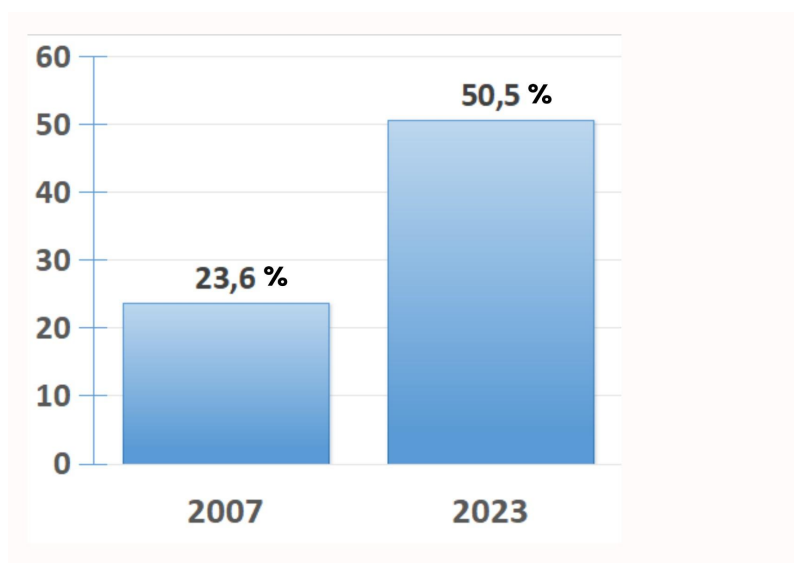
„Stala“ sa nám hospodárska politika postavená na hlavu

Dotácie, regulácie a deficity sú vnímané ako dobré, ale podnikanie, sloboda a šetrenie sú vraj zlé. Spoliehať sa na vládu je vraj dôstojné, ale spoliehať sa na rodinu je spiatočnicke. Nezodpovedné chovanie si vraj zaslúži podporu od štátu, zodpovedné chovanie si zaslúži dane. Blahobyť Slovákov vraj majú zabezpečiť plány či stratégie EÚ a vlády, a nie podnikanie a práca.

„Stala“ sa nám príliš veľká vláda

Vláda nám dnes berie o tretinu viac príjmov, než nám brala v roku 2007¹, kedy Smer prvý raz nastupoval do vlády a kedy rast Slovenska bol 10,4%². A ani to vláde nestačí. Požičiava si. Za to isté obdobie viac ako zdvojnásobila naše zadlženie³. Nie na investície, požičiava si aj na dávky.

Čistý dlh verejnej správy v pomere k HDP

Vláda každého zviazala reguláciami, každému berie a každému chce dávať. Nezvláda pomáhať všetkým skutočne odkázaným. Ale všetkým bráni, aby si hľadali

¹ Podiel príjmov verejnej správy na HDP: 33,7% v 2007 vs 43,3% v 2023, <https://www.rrz.sk/fiskalna-databaza/prijmy-vydavky-saldo-vs/>

² MF SR, Rozpočet verejnej správy na roky 2010 až 2012

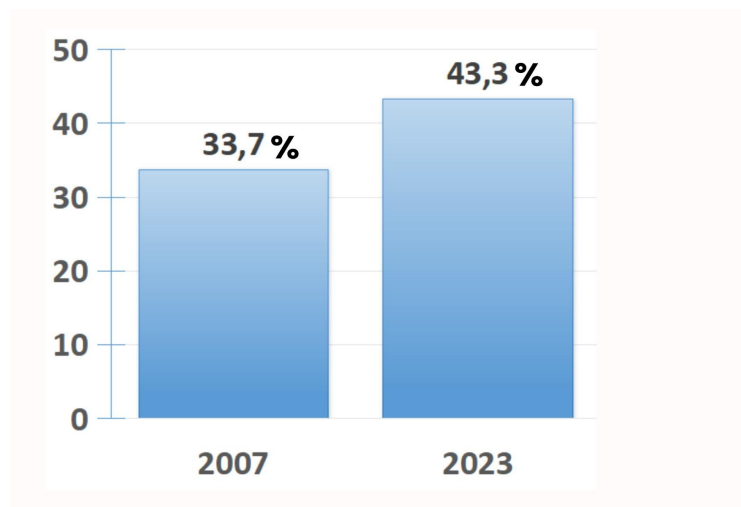
³ Čistý dlh verejnej správy v pomere k HDP: 23,6% v 2007 vs 50,5% v 2023, <https://www.rrz.sk/fiskalna-databaza/hruby-cisty-dlh-vs/>

vlastnú, pre seba najlepšiu cestu životom. Výsledkom je, že dnes rastieme šesťkrát pomalšie ako v roku 2007, hoci z EÚ získavame štyrikrát viac dotácií ako vtedy⁴.

3. Opasok musíme utiahnuť vláde a nie ľuďom

Problémom nie je, že vláda má málo peňazí. Problém Slovenska je, že vláda si berie až príliš veľa peňazí.

Podiel príjmov verejnej správy na HDP

Ľudia už roky nebohatnú, ale štát je najbohatší v histórii. Od roku 2007 si zvýšil o príjmy o takmer 10 p.b. HDP¹. A nik sa nepýta, koľko by štátu vlastne malo stačiť. Kedysi to bol desiatok. Dnes sme na štvornásobku, a nestačí to.

Aj na Slovensku sa ukazuje, že zvyšovanie daňového zaťaženia znižuje dlhodobý rast. Opasok preto musíme utiahnuť vláde a nie ľuďom.

4. Čomu neveríme

Neveríme v neoliberalizmus. Trh je najefektívnejším riešením, ale nevyrieši všetko.

Neveríme v keynesiánsku ekonomickú politiku. Ako nefunkčná sa ukázala už pred polstoročím.

⁴ Vybrané príjmy verejnej správy: podiel prijatých grantov a transferov na HDP: 1,07% v 2007 vs 4,18% v 2023, tamtiež.

Neveríme v monetarizmus. Centrálné banky nie sú schopné dlhodobo udržať zdravé peniaze. ECB roky zlyhávala vo svojom poslaní udržať infláciu na uzde. Pritom zdravé peniaze sú základom zdravých cien a zdravého hospodárstva. K zdraviu našej meny môžeme my sami prispieť len udržaním práva na hotovosť, vyrovnaným hospodárením vlády a čo najmenšími reguláciami cien.

Neveríme, že nás zachráni lepšia verejná správa, digitalizácia, eurofondy alebo kopírovanie ekonomickej politiky západoeurópskych vlád.

Prečo nás Eurofondy a dotácie nezachránia?

“

„Niektorým veciam sa verí, pretože sú preukázateľne pravdivé. Ale mnohým iným veciam sa verí jednoducho preto, že sa opakovane tvrdili - a opakovanie sa akceptovalo ako náhrada dôkazov.“

Thomas Sowell

”

Keď sme vstupovali do Únie a pripravovali prvé dokumenty na čerpanie EÚ fondov, experti sa zhodovali, že EÚ dotácie nám zabezpečia prosperitu. Upozorňovali najmä na prípad Írska. Tvrdili, že vďaka rozumnému čerpaniu dotácií sa hospodárska úroveň Írska približuje k priemeru EÚ.

Túto bájku si, žiaľ, väčšina Slovenska osvojila. Že to bola iba bájka, vidíme na súčasnosti. Írsko sa už stalo najväčším prispievateľom do rozpočtu EÚ na obyvateľa⁵, ale stále rekordne rastie. My naopak, napriek dotáciám zaostávame, hoci v čase vstupu do EÚ sme rekordne rástli.

⁵<https://www.icaew.com/insights/viewpoints-on-the-news/2024/jan-2024/chart-of-the-week-eu-budget-2024>

Najväčší čistí platcovia do rozpočtu EÚ v roku 2024 v prepočte na obyvateľa

Poradie	Krajina
1	Írsko
2	Luxembursko
3	Dánsko
4	Švédsko
5	Holandsko

Zdroj: Svetová banka

Európske dotácie vzbudzujú zlú krv, deformujú trh a podporujú infláciu. Ale nepomáhajú, ak nie je domáca hospodárska politika rozumná.

Príkladom nám môže byť Nemecko, ktoré ani napriek desaťročiam obrovských dotácií do územia bývalej socialistickej Nemeckej demokratickej republiky nedokázalo vyrovnať jej hospodársku úroveň na úroveň kapitalistického Západného Nemecka. Nemci robili regionálne dorovnávanie pomocou pre nás nepredstaviteľných zdrojov a s nemeckou precíznosťou, ale výsledkom je východ Nemecka na úrovni 75% HDP na obyvateľa v porovnaní so západným Nemeckom.

Náš úpadok nie je daný „neschopnosťou čerpať“

Čerpať ako - tak vieme. Ale eurodotácie nás nezachránia. A ani medziregionálne dotácie nezachránia chudobnejšie časti Slovenska. Opäť, príkladom je bývalá NDR.

My dnes robíme podobné chyby ako urobilo Nemecko. Berieme zdroje podnikavým a zamestnaným ľuďom v chudobnejších regiónoch, časť si necháme v Bratislave, časť pošleme inam a zvyšok často vraciame ekonomicky neproduktívnym ľuďom v regióne. A čudujeme sa, že regióny nerastú.

Žiaľ, rozumnú domácu hospodársku politiku sme mali iba pár rokov pred a po našom vstupe do EÚ. V rokoch 2002 až 2008 sme zažili **7 bohatých rokov** po sebe, kedy sme prvé dva roky dosiahli viac ako 4% ekonomický rast, a potom päťkrát po sebe viac ako 5% ekonomický rast.

Potom však začala vláda zvyšovať dane a začalo sa čoraz viac prerozdeľovať. Aj tým, ktorí to nepotrebovali. A prerozdeľuje sa dodnes. Nielen zo štátneho rozpočtu, aj z eurofondov. Zhoda na potrebe efektívne čerpať EÚ dotácie je aj jednou z mála dlhodobých zhôd slovenskej ekonomickej politiky. Ved' čerpať chcú predsa všetci.

V skutočnosti najviac potrebujeme inú zhodu - na potrebe zdravej ekonomickej politiky. Namiesto diskusií, ako lepšie čerpať eurofondy, potrebujeme plán dlhodobého ekonomického rastu.

Prečo kopírovanie západnej Európy znamená zaostávanie za USA a Áziou?

„Od Západu sme sa naučili veľa, veľmi veľa, ale nemôžeme začať tým, čím sa sám privádza do úpadku, ale tým, čím sa stal veľkým a mocným.“

Ludovít Štúr

Druhou dlhodobou zhodou slovenskej ekonomickej politiky je „byť ako EÚ“. A myslí sa tým, že ak preberieme veci tak ako fungujú v starej, západnej časti EÚ, budeme mať vysokú životnú úroveň. Ale aj táto zhoda je pomýlená. EÚ ekonomicky zaostáva. Len dva jej členské štáty - Írsko a Luxembursko - sa dajú nominálne porovnať s bohatými americkými štátmi, ktoré sú súčasťou USA. No ak by sa členom americkej únie stalo Nemecko, patrilo by k najchudobnejším štátom americkej únie.

Päť najväčších ekonomík sveta v rokoch 2000, 2010 a 2024

Poradie	Rok 2000	Rok 2010	Rok 2024
1	USA	USA	USA
2	Japonsko	Čína	Čína
3	Nemecko	Japonsko	Nemecko
4	Veľká Británia	Nemecko	Japonsko
5	Francúzsko	Francúzsko	India

Zdroj: Svetová banka

Recepty EÚ na hospodársky rast sa neosvedčili. Európske štáty čoraz viac zaostávajú za USA a Áziou. Otvorenie hraníc v rámci EÚ neprinieslo našim firmám len viac potenciálnych zákazníkov ale aj oveľa viac regulácií a vyššie dane. Spoločná poľnohospodárska politika zabezpečila podporu, ale nezabezpečila rovnoprávnosť slovenských farmárov. „Zelená“ ekonomika nevytvorila viac miest než koľko zničila, navyše jej príspevok k ochrane prírody je veľmi sporný. Viera slovenských vlád v rozumnosť prerozdeľovacích politík EÚ je jedným z dôvodov nášho zaostávania.

Hospodárstvo potrebuje skutočné trhové ceny, aby dokázalo efektívne fungovať. Všade kde sú ceny nahradené dotáciami, štátnym financovaním či administratívnymi poplatkami, sa rýchlo stráca efektívnosť. A ekonomika začne zaostávať, ako to vidíme na príklade EÚ v porovnaní s USA a Áziou.

Socialistické ekonomické recepty nefungujú

Nestačí sa pozerieť na bohatšie krajiny. Musíme sa pozerieť najmä na to, ako tieto krajiny zbohatli. Nemôžeme len kopírovať súčasné politiky krajín, ktoré sa v minulosti stali bohatými, ale už dávno prestali rásť. Bohatého človeka z vás nespraví, keď si kúpite drahé auto. Rovnako ako sa chudobnejší štát nestane bohatým tak, že skopíruje aktuálne politiky bohatých štátov.

Štandardné hospodárske stratégie, kedy vláda masívnymi výdavkami usmerňuje rozvoj, nemajú úspech. Bohaté krajiny ako Nemecko, Francúzsko, či predtým Japonsko, sa so svojimi stratégiami rozvoja v bohatstve prepadávajú.

Malé krajiny ako Írsko a Luxembursko zbohatli na prilákaní vybraných svetových firiem nízkymi daňami a malými reguláciami. Našli príležitosť a využili ju. Ich pôvodná stratégia sa však už dnes nedá jednoducho skopírovať. Pracovné miesta vytvorené reguláciami, dotovanie strát ani centrálné plánovanie nevytvárajú blahobyť.

Podpora európskej elektromobility nevytvorila úspešné európske automobilky, ale ničí tradičných európskych výrobcov. Dotuje prienik amerických a čínskych konkurentov na naše trhy.

Nariadenie o digitálnych trhoch z nás neurobilo lídra v umelej inteligencii, ale obmedzilo prístup Európanov k funkciám umelej inteligencie v čase jej búrlivého rozvoja.

A napriek existencii vesmírneho programu EÚ sa dokonca aj európska meteorologická služba Eumetsat rozhodla svoj najnovší satelit vyslať do vesmíru pomocou americkej súkromnej spoločnosti SpaceX.

Na Slovensku dnes vidíme, že národno-socialistické recepty Smeru, Hlasu a SNS nefungujú. EÚ ako celok dokazuje, že nefungujú ani progresívno-socialistické recepty, ktoré nám na Slovensku ponúka Progresívne Slovensko. Potrebujeme konzervatívnu ekonomickú politiku.

5. V čo veríme

Sme konzervatívci, veríme v overené riešenia.

Veríme v silnú rodinu. Veríme, že deti sú najdôležitejšou investíciou na Slovensku. Rodina je najlepším a pritom najlacnejším sociálnym systémom. Veríme v jej podporu. Najlepšou podporou rodiny je ponechať jej čo najviac peňazí a čo najväčšiu autonómiu v rozhodovaní.

Veríme, že podporou nie je, ak za rodinu rozhoduje vláda. Podporou nie je posadiť rodinu do kolieskového kresla, zasypať ju dávkami a tlačiť ju, kam vláda chce. Každá kompetencia a funkcia, ktorú za rodinu robí niekto iný, ju oslabuje.

Veríme v slobodu a osobnú iniciatívu. Veríme, že každý človek má právo hľadať svoje šťastie. Úlohou vlády je chrániť priestor, v ktorom si človek naplní svoju predstavu o šťastí. Vláda má a dokáže chrániť slobodu, vlastníctvo, bezpečnosť a spravodlivosť.

Veríme v solidaritu. Veríme v práva a povinnosti. Veríme, že medzi nami sú odkázaní, ktorým spoločnosť musí pomáhať. Či už ide o siroty, starých, chorých či chudobných. Na Slovensku nesmie nik zostať bez zabezpečenia základných životných a sociálnych potrieb. Zároveň veríme, že solidarita začína v rodine. Až keď rodina žije dôstojne, je od nej správne požadovať solidaritu s komunitou. A až potom je správne požadovať solidaritu s celým svetom.

Veríme, že sloboda, vlastníctvo a blahobyť sú neoddeliteľné. Vieme, že slobodný trh a súťaž nie sú zdrojom morálky a slobody, a nemôžu existovať bez vlády práva. Ale veríme, že sú jedinou cestou k ekonomickému rastu a prosperite.

Robenie nových dlhov je cestou k úpadku a nie k prosperite

Stále nové rozdávanie z deficitu verejných financií situáciu zhoršuje. Neexistuje žiadna štandardná ekonomická teória, ktorá by schvaľovala trvalé deficity. Deficitné hospodárenie vlády len vytvára dojem, že niečo môže byť zadarmo. Vysoké deficity napokon vedú k vysokým daniam. Vysoké dane vedú k nižšiemu ekonomickému rastu. A nízky rast ekonomiky vedie k nízkemu rastu miezd.

Veríme, že pred nami je voľba, či veľké zdanenie a prerozdelenie bude naďalej znemožňovať a dusiť ekonomickú aktivitu, prácu, podnikanie, zisk a rast. Či bude ďalej ničiť životnú úroveň zamestnancov. Či životná úroveň ľudí bude naďalej stagnovať pod ťarchou veľkej vlády a upadajúceho štátu.

Alebo Slovensko ekonomicky rozviažeme, budeme podporovať podnikavosť, zisk a rast, a tak napokon zbohatneme všetci. Švajčiari či Američania majú dlhodobo nižšie dane a dlhodobo vyššie platy, ako má EÚ.

Naša voľba je jasná. Vyberáme si zdravé, súdržné a ekonomicky prosperujúce rodiny. Vyberáme si štíhlejšiu vládu a silnejšie regióny, mestá, obce. Vyberáme si slobodnú ekonomiku, podnikavosť, zisk a rast. Keď budeme mať silný rast, silné hospodárstvo, potom budeme vedieť lepšie pomáhať tým, ktorí to potrebujú.

6. Budeme sa držať overenej stratégie bohatnutia národov

“

„Ekonomika nie je pacient, ktorý sa dá nepretržite operovať.“

Ludwig Erhard

”

Budeme sa držať toho, ako kedysi zbohatli Briti či Nemci a stále to funguje Američanom či Švajčiarom. Dnes tak postupujú aj Íri či Rumuni. Nejde o nič iné, len o dlhodobú konzervatívnu hospodársku politiku, ktorá podporuje ekonomickú slobodu a zodpovednosť, stavia na silných rodinách, mestách, obciach, regiónoch a štíhlej vláde, a ktorá chráni tvorcov hodnôt – rodiny, zamestnancov a podnikateľov.

Politika doposiaľ vytvárala problémy slovenskej ekonomike. My chceme byť súčasťou riešenia problémov našej ekonomiky.

Slovensko je ekonomicky zviazané a spútané. Tatranský orol nevládze lietať. My ho chceme rozviazať a ekonomicky oslobodiť. Chceme Slovensko obnoviť.

Erhardova ekonomická politika a ekonomický vzostup Nemecka

Chceme sa vrátiť k rozumnej politike. Inšpiráciou je pre nás sociálna trhovú ekonomiku nemeckého ministra hospodárstva L. Erharda, autora nemeckého hospodárskeho zázraku. Podľa Erharda je slobodná ekonomika najlepším spôsobom na bohatnutie, a to aj pre tých najchudobnejších. Princípom slobodnej ekonomiky je: *„Tolko trhu, koľko je možné, tolko štátu, koľko je nevyhnutné.“*⁶ Štát má určovať právny rámec, aby bola ekonomická súťaž férová. Zároveň má štát garantovať, aby spoločnosť pomáhala tým, ktorí si nemôžu pomôcť sami.

Erhardova hospodárska politika znamenala pre Nemecko viac ako 8-percentný priemerný ročný ekonomický rast v päťdesiatych rokoch 20. storočia. Dokonca aj v šesťdesiatych rokoch 20. storočia, dávno po vojne, bol v Nemecku priemerný ročný ekonomický rast na úrovni viac ako 5 percent.

Slovensko dosiahlo ekonomický rast vyšší ako 5% dvanástich rokov od roku 1993. Preto je pre nás 5% rast cieľom, ktorý je možné dosiahnuť.

Chceme postaviť veci z hlavy na nohy. Aby sa oplatilo pracovať. Aby deti vyrastali v zdravom prostredí. Aby maximum ekonomických a politických rozhodnutí o Slovensku robili slovenskí občania. Aby si bežný človek mohol žiť život podľa svojich predstáv bez neustáleho dohľadu vlády.

⁶ Výrok často pripisovaný Ludwigovi Erhardovi povedal Karl Schillers, spolkový minister hospodárstva SRN za SPD (1966-1972)

ČO UROBÍME

Cieľom hospodárskej politiky Slovenska musí byť rastúca životná úroveň ľudí a rodín. Len tam, kde podnikaním a prácou bohatnú ľudia, bohatne aj krajina.⁷

Nedá sa zbohatnúť prerozdeľovaním či sociálnou politikou. Žiadna krajina nemôže zbohatnúť tak, že veľa peňazí zoberie tým, ktorí s nimi vedia nakladať, aby ich dala tým, ktorí to nevedia.

Sociálne programy majú byť záchrannou sieťou v ťažkostiach, nie odmeňovaním nezodpovedného správania a trvalým spôsobom života.

Cieľom našej ekonomickej politiky sú prosperujúce rodiny. Prostriedkami k prosperite slovenských rodín sú pre nás ekonomické posilnenie rodín, ekonomická sloboda, deregulácia, debyrokratizácia, zoštiehlenie vlády a posilnenie miest, obcí a regiónov.

A) Ekonomické posilnenie rodín

“

„Ekonomika každej krajiny začína a končí pri stole rodiny.“

John F. Kennedy

”

Rodinu považujeme za základnú ekonomickú jednotku spoločnosti. Rodina je komunitou osôb, ktoré sú prepojené vzťahmi - láskou, solidaritou a reciprocitou. Rodina vytvára ekonomické zdroje prostredníctvom práce, podnikania a úspor, z ktorých zabezpečuje základné potreby svojich členov.

⁷ Pri vyhodnocovaní úspešnosti nášho programu sa primárne zameriame na rast neštátnych častí HDP, keďže každé zníženie štátnych výdavkov je automatickým znížením rastu HDP. Vláda, ktorá začne rozumne hospodáriť, je potom kritizovaná za štatistický pokles HDP. A naopak, napr. aj obnova majetku zničeného pri povodniach sa započítava do HDP, hoci prínos povodní pre ekonomiku neexistuje.

Základnými potrebami členov rodín z ekonomického pohľadu sú napríklad strava, bývanie, sociálna pomoc, sociálna starostlivosť, základná zdravotná starostlivosť a výchova. Práca, ktorá sa v rámci rodiny vykonáva v prospech jej členov a v prospech komunity, je neoceniteľná – hoci nefiguruje v žiadnej štatistike o HDP. Napriek tomu by žiadna spoločnosť nevedela bez toho ekonomicky fungovať.

“

„Bez rodiny by sme nemali spoločnosť, bez spoločnosti by sme nemali ekonomiku.“

Edmund Burke

”

V rodinách sú vychovávané deti, ktoré si od svojej rodiny osvojujú hodnoty, zručnosti a pracovné návyky. Od rodín závisí, koľko mladých ľudí, a ako kvalitne sa zapoja do ekonomického procesu na Slovensku v budúcnosti. Tieto rodinné procesy sú nesmierne cenné, pretože sú investíciami do ľudského kapitálu a budúcnosti Slovenska.

Medzigeneračná solidarita v rodine zabezpečuje medzigeneračný prenos hodnôt, zručností a majetku.

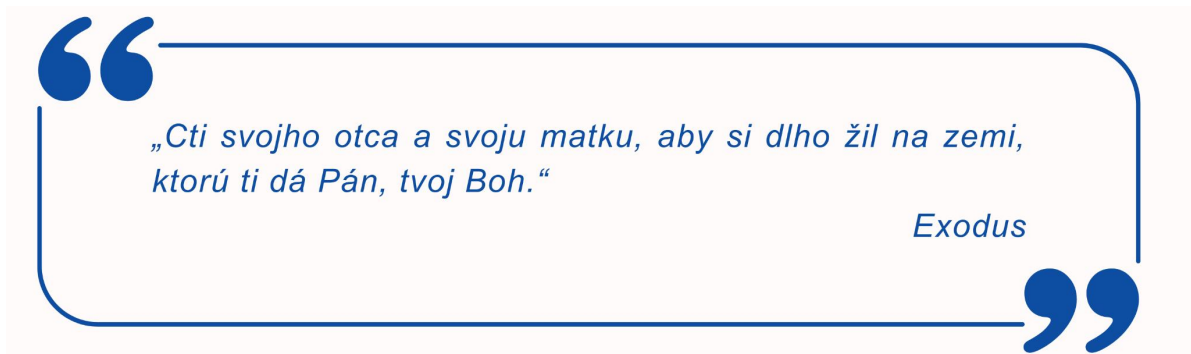
Z toho pre nás vyplýva nasledovné:

1. Našou základnou prioritou je ekonomická podpora rodín s deťmi. Manželstvo a rodičovstvo musí byť finančne zvýhodnené.
2. Pri žiadnej forme podpory zo strany štátu nemôžu byť nevydatá matka a otec jej detí jednotlivo podporení viac než manželia spolu. Máme na výber dve možnosti. Buď budeme podporovať manželstvo a zdravé rodiny, ktoré budú chcieť a môcť vychovávať deti, alebo sa musíme spoliehať na migráciu. My si vyberáme prvú možnosť.
3. Zavedieme daňový bonus na manželku či manžela, ktorý bude bonifikovaný v závislosti od počtu rokov prežitých v manželstve. Čím dlhšie budú manželia spolu žiť, tým väčší daňový bonus budú mať.

4. Daňový bonus na dieťa opätovne zvýšime minimálne na úroveň roka 2024.
5. Zavedieme trojročné daňové prázdniny na daň z príjmu fyzických osôb pre manželov, ktorí obaja uzavreli prvé manželstvo.
6. Zavedieme rodinné zdanenie a zodvodnenie, medziročný prenos rodinných odpočítateľných položiek a ich pravidelnú valorizáciu.
7. Budeme podporovať rodinné podnikanie. Pri rodinných príslušníkoch chceme, aby mohli vypomáhať v rodinnom podniku aj bez zmluvného pracovného pomeru.
8. Rodinným podnikom budeme poskytovať úvery na investície prostredníctvom na to určeného produktu Slovenskej záručnej a rozvojovej banky. Inšpirovať sa budeme českým programom „Expanze“.
9. Investície rodinných podnikov podporíme aj možnosťou zrýchleného daňového odpisovania.
10. V rodinných podnikoch zavedieme daňovo uznateľné náklady na vybrané činnosti, napr. na sociálnu pomoc a starostlivosť, na kultúru, vzdelanie, šport či úpravy bývania.
11. Zvýšime flexibilitu pracovného pomeru s ohľadom na rodičov starajúcich sa o dieťa a osôb starajúcich sa o odkázaného člena rodiny.
12. Oslobodíme časť príjmu matiek na materskej alebo rodičovskej dovolenke od daní a odvodov.
13. Presadíme zachovanie štatútu poistenca štátu pre rodičov pri práci na skrátený pracovný úväzok popri materskej dovolenke.
14. Vyčíslíme prácu vykonávanú v rodinách a budeme ju započítavať do HDP, aby sme vedeli posúdiť jej prínos pre HDP. Zvážime jej zohľadnenie v rámci výpočtu dôchodku. Budeme odstraňovať diskrimináciu tzv. sandwichovej generácie, ktorá je pod tlakom na starostlivosť o deti aj o rodičov súčasne.
15. Budeme motivovať rodiny k stavebnému sporeniu – aj pre nepľnoleté deti. Namiesto priamej podpory hypoték uprednostníme daňové úľavy pre platcov hypoték.
16. Posilníme podporu mladomanželských pôžičiek na bývanie cez ŠFRB zvýšením horného limitu úveru na 150 tisíc eur.

17. Po narodení tretieho dieťaťa v rodine umožníme postupný odpis 20 tisíc eur z istiny hypotéky, stavebného úveru alebo úveru zo ŠFRB prostredníctvom daňových úľav.
18. Poskytneme daňové či iné úľavy pre zamestnávateľov poskytujúcim pracovné výhody podporujúce rodinu - napr. škôlka u zamestnávateľa, flexibilný alebo znížený pracovný úväzok pre osobu, starajúcu sa o dieťa alebo o inú závislú osobu, povolenie práce doma, poskytnutie pripoistenia v prípade zníženej pracovnej schopnosti, alebo dlhodobej pracovnej neschopnosti, poskytnutie životného poistenia.

Dôchodkové zabezpečenie

19. Znovu zavedieme rodičovský dôchodok.
20. Zavedieme možnosť pre manželov dosiahnuť vzájomne rovnocennejšie dôchodky pre oboch manželov. Výšku odvodov na dôchodkové poistenie Sociálna poisťovňa pre účely výpočtu budúceho dôchodku spočíta a každému z manželov započíta jednu polovicu.
21. Umožníme regresné hypotéky v starobe. Senior bude dostávať hypotéku vo forme mesačných platieb až do svojej smrti. Nebude platiť žiadne splátky. Po jeho smrti sa nehnuteľnosť predá, uhradí sa istina aj úroky banke a zvyšok sa rozdelí medzi dedičov.
22. Zabezpečíme, aby si budúci dôchodcovia mohli z príjmov cez daňové úľavy, odpočítateľné položky či daňové bonusy vytvárať úspory vo forme diverzifikovaných, poistených investícií, ktoré im zabezpečia dôstojnú starobu. Zdaníme až čerpanie výnosov.

23. Pracujúcich budeme motivovať k neskoršiemu odchodu do dôchodku, a to aj zvýhodneným daňovo-odvodovým zaťažením príjmov dôchodcov s nárokom na dôchodok. Podobne budeme k samostatnosti či zamestnaniu sa motivovať zdravotne postihnutých a poberateľov dávky v hmotnej núdzi v období potom, čo sa zamestnajú.

Ekonomickú iniciatívu a prevzatie zodpovednosť rodín musí štát oceňovať

“

„Spoločnosť, ktorá si cení osobnú zodpovednosť a odmeňuje iniciatívu, musí uspieť.“

Ludwig Erhard

”

24. Budeme podporovať zavedenie systému, v ktorom rodina (resp. občan) - teda daňovníci, získajú zvýhodnené zdanenie či zodvodnenie v prípade vyviazania sa z niektorých nárokov voči štátu (rôzne poistenia - nezamestnanosť, zdravotné poistenie, úrazové poistenie, dôchodkové poistenie). Systém bude brať do úvahy súčasnú vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom a detí voči rodičom. Zvážime možnosti vytvoriť sporiace účty na tieto účely.

25. Aj najslabšie zarábajúci má mať lepšiu životnú úroveň než ten, ktorého svojimi daňami živí. Toto sa netýka sirôt, chorých, starých či na prechodnú dobu chudobných, ktorí sa preukázateľne snažia o samostatnosť.

“

„Sociálny štát by mal byť záchrannou sieťou, nie hojdacou sieťou; mala by poskytovať dočasnú pomoc, nie vytvárať závislosť.“

Ludwig Erhard

”

26. Rodina, v ktorej aspoň jeden človek pracuje, hoci za minimálnu mzdu, sa musí mať lepšie ako rodina, v ktorej nikto nepracuje, hoci by vedel a mohol. Kto nechce pracovať, hoci môže, toho nemáme povinnosť živiť.

B) Ekonomická sloboda a rast blahobytu

„Slobodný trh sa zdá byť najúčinnnejším nástrojom na investovanie prostriedkov a na najlepšie uspokojovanie potrieb.“

Ján Pavol II.

Naša ekonomická politika musí vyjadrovať záujmy slovenských rodín, slovenských zamestnancov, slovenských podnikateľov a slovenských spotrebiteľov.

V slovenskom záujme sú čo najnižšie dane pre podnikanie, ľudí, rodiny, zamestnancov. Rovnakým záujmom je aj to, aby sme boli v daniach konkurencieschopní v porovnaní s našim ekonomickým okolím.

V našom záujme je, aby ľudia a podnikatelia na Slovensku tvorili úspory, zisk a aby svoje peniaze mohli minúť a investovať na Slovensku.

V našom záujme je, aby bola úroveň ekonomickej regulácie čo najnižšia.

V našom záujme je, aby bola úroveň byrokracie, povoľovania a papierovania čo najnižšia.

V našom záujme je, aby zamestnancom rástli platy.

Nie je v našom záujme, aby mali slovenskí spotrebiteľia vyššie ceny porovnateľných produktov ako spotrebiteľia v okolitých krajinách.

Nie je v našom záujme, aby mali firmy v regulovaných odvetviach na Slovensku vyššie obchodné marže ako v porovnateľných krajinách, a aby potom zisk jednoducho vyviezli von.

Z toho pre nás vyplývajú nasledujúce opatrenia:

Dane a odvody

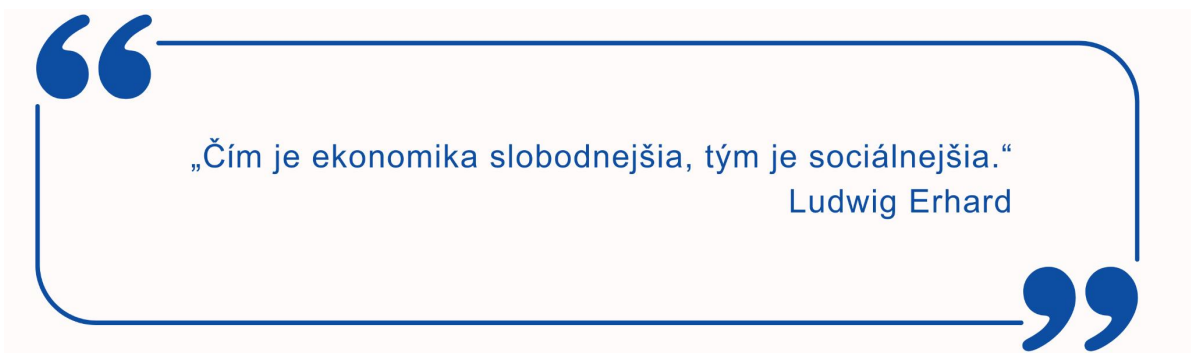
1. Výrazne znížime sadzbu dane z príjmu fyzických osôb. Zároveň samosprávam umožníme, aby ju v danom meste, obci či regióne zvýšili, ak sa tak občania daného územia rozhodnú. Zároveň stanovíme hornú hranicu sadzby dane z príjmu fyzických osôb, ktorú nebudú môcť samosprávy prekročiť.
2. Výrazne znížime daň z príjmu právnických osôb, ktorej sadzba bude pod 20 percent. Slovensko má byť pre podnikanie atraktívnejšie ako porovnateľné stredoeurópske štáty.
3. Zavedieme možnosť stanovenia sadzieb dane z príjmov právnických osôb na dlhšie obdobie, napr. 10 rokov. Investície podmienené aktuálnou úrovňou priamych daní poistíme stanovením sadzby dane na trvanie odpisu tejto investície.
4. Monopoly a regulované subjekty (napríklad banky alebo hazard) majú platiť vyššie dane ako podnikatelia pôsobiaci na otvorenom trhu. Chceme, aby obchodné marže monopolov a regulovaných subjektov boli porovnateľné a nie neprimerane vyššie, ako majú tie isté subjekty v štátoch na západ od našich hraníc.
5. Zavedieme nulovú daň na zisky reinvestované do firmy tak, že zdaňovať sa budú len vyplatené zisky. Inšpirovať sa budeme príkladom Estónska.
6. Energie sú základom každého tovaru každej výroby. Ak ich ponecháme drahé, limitujeme všetku ekonomickú aktivitu. Ak chceme rásť, energie musia byť aj čo najlacnejšie, a to do miery, ktorú povoľuje EÚ, aj široko dostupné, vrátane elektriny, tepla a uhl'ovodíkových palív.
7. Znížime sadzby daní na energie, vrátane skrytých poplatkov a taríf.
8. V záujme konkurencieschopnosti slovenských podnikov (napr. v poľnohospodárstve, cestovnom ruchu) presadíme v strednodobom horizonte znížené sadzby DPH na úroveň najnižšej sadzby priamych susedov. Podobne pristúpime k ďalším daniam, odvodom, poplatkom podnikov.
9. Zdvihneme hranicu povinnej registrácie na DPH na maximum, ktoré je v EÚ povolené, a zároveň čo najviac otvoríme možnosť dobrovoľnej registrácie na DPH.

10. Uvoľníme odpisy, najmä umožníme ich zrýchlenie a zrealnenie k hodnote peňazí v čase a k inflácii, vrátane odpisovania nedobytných pohľadávok.
11. Je našou konkurenčnou nevýhodou, že máme najprísnejšie podmienky prenosu daňovej straty v OECD. Preto predĺžime a zjednodušíme prenos daňovej straty tak, ako je to zvykom vo väčšine krajín OECD.
12. Pre nastolenie istoty podnikania pre spoločnosti, ktoré nie sú zapísané v registri partnerov verejného sektora, skrátime lehotu na tri roky, do kedy je možné vykonať daňovú kontrolu. Pre spoločnosti zapísané v registri ju zachováme.
13. Zriadime post verejného daňovo-odvodového advokáta na podporu daňovníkov v konaní vo veciach daní a odvodov.

Zóny ekonomickej slobody

14. Umožníme vznik slobodných ekonomických zón v menej rozvinutých okresoch Slovenska. Pri nových investíciách či vytvorení nových pracovných miest v „zóne“ by zamestnávateľia automaticky dostávali daňové a odvodové úľavy.

C) Menej úradov, menej pečiatok

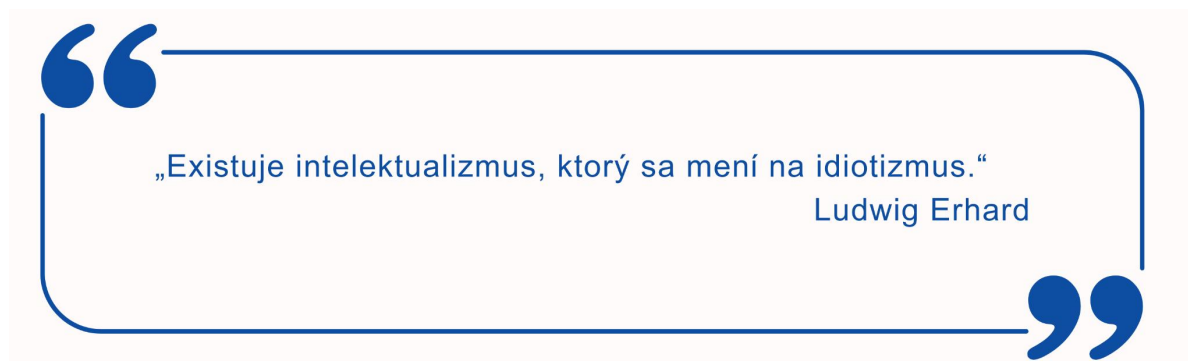

Chceme, aby bolo Slovensko štátom s minimálnou úrovňou podnikateľskej regulácie v EÚ. Chceme, aby sa minimálna úroveň podnikateľskej regulácie stala hlavnou konkurenčnou výhodou Slovenska v porovnaní s inými európskymi štátmi.

Preto budeme postupovať nasledovne:

1. Zavedieme ústavný princíp o minimálnej regulácii. Európska legislatíva musí byť do slovenskej legislatívy prijatá najskôr v jej minimálnej podobe. Nesmie byť slovenskými úradníkmi navyšovaná a rozširovaná. Až potom, v druhom kroku, môže byť navrhnuté jej legislatívne sprísnenie inou právnou normou, ktorá musí prejsť riadnym legislatívnym procesom.
2. Urobíme audit platnej legislatívy prijatej na základe EÚ a identifikujeme obmedzenia, ktoré máme nad povinnú úroveň („gold plating“), zvažíme ich opodstatnenosť či zrušenie.
3. Na tri roky zriadime deregulačného ombudsmana. Bude navrhovať deregulačné opatrenia, dávať návrhy na zrušenie zbytočných úradov, doložkovať návrhy vlády príkladmi menej nákladných či menej zväzujúcich riešení u susedov, v EÚ či inde, testom ústavnosti a testom subsidiarity úrovní rodina - komunita - samospráva - štát.
4. Vrátime Ústave jej postavenie základného zákona Slovenskej republiky, preto v ústave tento text: *„Právne záväzné akty Európskych spoločností a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.“* doplníme slovami *"nie však pred Ústavou a ústavnými zákonmi Slovenskej republiky."* Ďalej doplníme do ústavy formuláciu: *"Ústavný súd Slovenskej republiky preskúmava, či akty EÚ neprekračujú kompetencie delegované Slovenskou republikou“*.
5. Zavedieme povinnosť uvádzať v preambule zákonov odvolávku na relevantný článok ústavy a ústavnú kompetenciu, aby bolo zrejmé, prečo si daná inštitúcia osobuje právo zavádzať novú reguláciu.
6. S výnimkou uznesení, ktorými vláda schválila alebo navrhla všeobecne záväzné právne predpisy, zrušíme všetky platné uznesenia vlády s účinnosťou o 6 mesiacov. Tým vytvoríme časový priestor na znovuprijatie potrebných.
7. Zavedieme princíp, že všetky všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré doteraz mohli vydávať ministerstvá a iné ústredné orgány štátnej správy, budú vydávané nariadeniami vlády. Tým sa zmenší rozsah byrokracie na Slovensku. Ministerstvá stále budú môcť vydávať rozhodnutia smerujúce dovnútra rezortu, ale už nie zaväzovať tretie strany.

8. V rámci EÚ budeme vystupovať proti rozširovaniu povinností v oblastiach ESG a DEI. Cieľom firiem má byť dosahovať zisk v súlade s platnými zákonmi a nie rozvíjať rodovú rovnosť, diverzitu, inklúziu, znižovať uhlíkovú stopu a podobne. Ako opatrenia protirastové a spoločnosť rozdeľujúce ich budeme zavádzať len na minimálnej požadovanej úrovni. Budeme obmedzovať aj povinný reporting, najmä verejný.

9. Ukončíme vojnu so strojmi na spaľovacie motory. Vďaka palivám sa prepravuje všetok tovar, stavajú všetky budovy, vykurejú všetky nemocnice. Chceme slobodu výberu medzi spaľovacími motormi a inými typmi motorov.
10. Rozšírime možnosti úpravy podmienok pracovných zmlúv a dohôd, najmä pre mladých, drobnom podnikaní, sezónnych prácach.
11. Uvoľníme podmienky na trhu služieb zamestnanosti a sociálnych služieb tak, aby mohli vznikať inovatívne prístupy či už v existujúcich zariadeniach, zo súkromnej iniciatívy, či na úrovni jednotlivých samospráv.
12. Zaviažeme orgány ústrednej vlády a samospráv, aby pripravili a zverejnili vzorové projekty, vrátane vzorových stavebných projektov napr. na menšie domy, vzorových žiadostí či vzorových zmlúv.
13. Ak stavebník bude stavať dom podľa vzorového projektu, napríklad do 120m² podlahovej plochy, nebude potrebovať stavebné povolenie.
14. Zavedieme neprekročiteľné lehoty, do ktorých musí úrad odpovedať na žiadosti či otázky občanov a firiem. Neodpovedať musí znamenať súhlasiť. Výnimky musia byť silne odôvodnené.

15. Zavedieme, aby v konaní o pokute bolo, pokiaľ to bude možné a účinné, štandardným prvým krokom upozornenie, nie pokuta.
16. Digitálna pečiatka je rovnako škodlivá ako normálna pečiatka. Čím viac povolení je potrebných, tým viac to ľuďom a podnikateľom škodí. Digitalizácia môže pomôcť, ale nie je všeliekom na rast ekonomiky.

D) Zoštíhlenie vlády a posilnenie miest, obcí a regiónov

Ľudia na Slovensku necítia, že by za svoje peniaze dostávali kvalitnejšie služby ako v minulosti. Naopak, majú pocit, že sa zhoršujú aj také verejné služby, s ktorými boli doposiaľ spokojní. Prečo to tak je?

“

„Vláda je ako dieťa. Tráviaci trakt s veľkým apetítom na jednom konci a žiadnym zmyslom pre zodpovednosť na druhom.“

Ronald Reagan

”

Vláda robí čoraz viac vecí ale čoraz menej kvalitnejšie.

Neustále sa stiera rozdiel medzi zodpovednosťou jednotlivca, rodiny, obce, mesta, regiónu a vlády. Všetci potom prehadzujú zodpovednosť za riešenie problémov na niekoho iného.

Preto budeme postupovať nasledovne:

Verejné financie

“

„S vyrovnaním rozpočtu je to ako s ochranou počestnosti, musíte sa naučiť hovoriť nie.“

Ronald Reagan

”

1. Vrátime sa k rozumnej rozpočtovej politike. Za najlepší princíp spravovania verejných financií, aj za najúčinnéjšie protiinflačné opatrenie, považujeme vyrovnaný rozpočet. Deficitný rozpočet je nielen zdrojom inflácie, ale aj metódou prechodu k nárokovej ekonomike a k popieraniam zásluhovosti. V prechodnom období dosiahneme vyrovnanie príjmov a výdavkov bez započítania investícií. Slovensko sa zároveň musí dostať na úroveň príjmov a výdavkov porovnateľných s najrýchlejšie rastúcimi krajinami EÚ či OECD. Za cieľ si dávame znížiť príjmy a výdavky štátu pod 40% príjmov HDP, čo by v pomere k HDP znamenalo vrátiť ich na úroveň roku 2023.
2. Infláciu, zdražovanie považujeme za zlo, ktoré ľudí poškodzuje, požiera ich úspory, ničí trh. V prípade problémov s vysokými cenami niektorých tovarov či služieb považujeme ich úradné stanovenie či ich plošné dotovanie za zlé a drahé riešenie. Tí, ktorí budú potrebovať pomoc, majú mať nárok na finančnú podporu.
3. S výnimkou vyššej moci zmrazíme na dva roky objem výdavkov štátneho rozpočtu.

“

„Vláda by mala urobiť to, čo by urobila každá správna žena v domácnosti, keby bolo peňazí málo – pozrieť sa na svoje účty a zistiť, kde urobila chybu.“

Margaret Thatcherová

”

4. V prvom roku vlády postupne výrazne znížime objem mesačných mzdových výdavkov na štátnu a podľa možností verejnú správu, v druhom roku zostanú zmrazené.
5. Podstatou odmeňovania vo verejnom sektore, tak ako je to v súkromnom sektore, bude práca a výkon.
6. Zoštíhlením štátnej správy, znížením objemu mzdových výdavkov štátu a adresným poskytovaním podpory iba tým, ktorí ju naozaj potrebujú, ušetríme viac ako 1 miliardu eur (napríklad zrušením dotácií, zmenou 13. dôchodku, obmedzením prídavkov na deti pre najbohatšie rodiny so súčasným zachovaním daňového bonusu na dieťa).

7. Zavedieme pravidlo, že výdavkové programy, zákony či nariadenia budú mať stanovený dátum konca platnosti, zvyčajne 4 roky („sunset clause“).
8. V súlade s rozpočtovými pravidlami EÚ pripravíme systém umožňujúci medziročný prenos nečerpaných výdavkov kapitol štátneho rozpočtu a rozšírime finančné kompetencie rezortov v oblasti výdavkov. Tým zamedzíme neefektívnemu koncoročnému obstarávaniu štátnych úradov, ktoré je motivované obavami z „prepadnutia“ peňazí.
9. Presadíme riadne zdanenie prevádzkovateľov lotérii a hazardných hier.
10. Prehodnotíme valorizačné automaty poplatkov a dávok. Dávky budeme príjmovovo testovať, najlepšie na úrovni rodiny.
11. Pri pomoci zo strany štátu budeme testovať príjmy rodín, nie jednotlivcov, aby sme vedeli adresne pomáhať tým domácnostiam, ktoré to potrebujú. Dnes vieme pomáhať iba rodinám v hmotnej núdzi, čo však v prípade inflačnej krízy, energetickej krízy alebo problémov s bývaním nestačí.
12. V prípade ekonomickej imigrácie je prijateľná len taká imigrácia, ktorá neznižuje najnižšie mzdy, ktorá je pre Slovensko dlhodobo prospešná, a ktorá sa končí buď úplnou integráciou alebo návratom migranta.
13. Zavedieme minimálnu štátnu úroveň minimálnej mzdy, a právomoc samosprávnych krajov stanoviť ju vyššie. Kompetenciu ohľadom stupňov minimálnej mzdy a raste príplatkov prenecháme krajom.
14. Podpora v nezamestnanosti má byť ochranou, nie dovolenkou platenou ostatnými pracujúcimi. Dávka v nezamestnanosti má brať do úvahy výpovedné lehoty a odstupné a má postupne klesať. Zvážime odštátnenie podpory v nezamestnanosti s tým, že umožníme krajom, odborom či komerčnému sektoru ponúkať takéto poistenie v nezamestnanosti.
15. Podporujeme sociálnu ekonomiku, prioritne cez daňové úľavy, nie priamymi platbami. Nárok na priamu platbu od štátu by mal byť výnimočný, realizovaný najmä pri podpore v chudobe. Zvážime presun kompetencií v pomoci odkázaným na samosprávy.

16. U dlhodobých poberateľov dávok v hmotnej núdzi, a to aj v rámci marginalizovaných komunit, budeme dôsledne rozlišovať, či poberatelia prejavujú skutočnú snahu dostať sa z nedôstojnej situácie alebo nie. Rovnako budeme dlhodobo sledovať efektivitu nákladov takejto podpory. Podobne sa postavíme k bezdomovectvu. Časť dávok budeme distribuovať cez potravinové lístky, stravovacie karty a naturálie.

Štíhla vláda

17. Chceme vládu zásadne zoštíhliť, minimálne o tretinu. Zo 16 rezortov by malo zostať 10.

18. Existenciu ministerstiev zahraničia, obrany, vnútra, spravodlivosti a financií považujeme za oprávnenú. Ale chceme zlúčené ministerstvo pôdohospodárstva a životného prostredia. Chceme ministerstvo infraštruktúry – energetickej, dopravnej, digitálnej aj telekomunikačnej. Chceme ministerstvo rodiny, práce a podnikateľského prostredia - ekonomicky a demograficky rozvojové ministerstvo. Chceme ministerstvo zdravotného, sociálneho a dôchodkového zabezpečenia – ministerstvo „pomoci“. A chceme ministerstvo vzdelávania, vedy, kultúry a športu.

Nové rozdelenie zodpovednosti v štáte

	Ficova vláda - 16 rezortov	Štíhla vláda - 10 rezortov
1	Ministerstvo zahraničných vecí	Ministerstvo zahraničných vecí
2	Ministerstvo vnútra	Ministerstvo vnútra
3	Ministerstvo obrany	Ministerstvo obrany
4	Ministerstvo financií	Ministerstvo financií
5	Ministerstvo spravodlivosti	Ministerstvo spravodlivosti
6	Ministerstvo hospodárstva	Ministerstvo infraštruktúry
7	Ministerstvo dopravy	Ministerstvo zdravotného, sociálneho a dôchodkového zabezpečenia
8	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a inf.	Ministerstvo vidieka a reg. rozvoja
9	Ministerstvo životného prostredia	Ministerstvo práce, rodiny a podnikateľského prostredia
10	Ministerstvo pôdohospodárstva	Ministerstvo vzdelávania, športu a kultúry
11	Ministerstvo zdravotníctva	
12	Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny	
13	Ministerstvo školstva	
14	Ministerstvo športu a cestovného ruchu	
15	Ministerstvo kultúry	
16	Eurofondy a Plán obnovy	

19. Zrušíme samostatne fungujúce úrady, ktorých postavenie mimo ústredného orgánu štátnej správy nie je priamo vyžadované európskou legislatívou. Slovensko má viac ako 800 subjektov verejnej správy na ústrednej úrovni. Chceme zrušiť 20 percent týchto subjektov. Urobíme ich audit a nepotrebné zrušíme, prípadne zlúčime. Ich kompetencie bude vykonávať organizačná zložka príslušného ministerstva, prípadne zodpovedajúca kapitola ústredného orgánu štátnej správy. Ako príklad uvádzame:

- Úrad pre reguláciu hazardných hier (kompetencie prevezme MF)
- Národné centrum zdravotníckych informácií (kompetencie prevezme MZ)
- Úrad verejného zdravotníctva (kompetencie prevezme MZ)
- Úrad na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (kompetencie prevezme MZ)
- Slovenská správa ciest (kompetencie prevezme NDS a kraje)

20. Čo najviac zodpovednosti, teda financií a kompetencií, chceme na základe testu subsidiarity presunúť na mestá, obce a prirodzené regióny. Toto posunutie ťažiska nadol zvýši aj finančnú stabilitu Slovenska. Samosprávy budú musieť aj naďalej hospodáriť bez rozpočtového deficitu, a preto je táto stratégia aj silným konsolidačným opatrením.

21. Test subsidiarity bude fungovať oboma smermi. Ak sa zistí, že z pohľadu občana alebo rodiny bude lepšie, ak sa niektorá kompetencia posunie z mesta či obce na región, alebo z regiónu na celoslovenskú úroveň, budeme postupovať v najlepšom záujme občanov a rodín.

22. Podmienkou existencie samosprávnych celkov bude životaschopnosť, stanovená na základe schopnosti zabezpečiť nové, silné funkcie samosprávy a ich financovanie. Hospodársky nesamostatné obce dostanú na výber - buď vytvoria siete, alebo sa spoja do silnejších celkov, alebo si zabezpečia plnenie funkcií v spádovom centre.

23. Chceme, aby obce, mestá a regióny mali aj silnejšie daňové kompetencie. Zveríme samosprávam právomoc stanovenia sadzby dane z príjmu fyzických osôb a právo jej výberu, pričom štát si ponechá právo na stanovenie minimálnej a maximálnej sadzby tejto dane – aj kvôli regionálnym rozdielom a ochrane daňovníkov. Na ich ochranu daňovníkom umožníme vybrať si, či budú zdanení sadzbami samosprávy alebo všeobecnou sadzbou ústrednej vlády. Daňové úľavy vyplývajúce z politiky vlády budeme samosprávam uhrádzať.

24. Regionálny rozvoj, cestovný ruch, aktívne opatrenia na trhu práce posunieme na samosprávne kraje. Sociálnu pomoc chceme posunúť na samosprávy. Maximum škôl, mimo vysokých, maximum múzeí, divadiel, galérií chceme posunúť na kraje. Vláda by mala spravovať iba erbové inštitúcie, ako napríklad SND, SNG či SNM.
25. Stanovíme minimálny počet obyvateľov pre vznik a existenciu samosprávneho kraja (napríklad 500 tisíc) a umožníme mestám a obciam aby vytvorili krajskú samosprávu v regiónoch, ktoré považujú za prirodzené za podmienky, že sa všade zachová podmienka životaschopnosti a minimálneho počtu obyvateľov.
26. Umožníme vznik metropolitných miest a strediskových obcí, ktoré vzniknú dobrovoľným odovzdaním časti kompetencií od miest a obcí, ktoré sa budú chcieť takto organizovať. Pri ich vzniku sa budeme primerane inšpirovať zákonmi o mestách Bratislava a Košice.
27. Presadíme, aby mesto Bratislava, tak ako Praha, Viedeň a Budapešť, bolo zároveň samosprávnym krajom.
28. Budeme sa vyhýbať zdieľaniu kompetencií. Financie, kompetencie aj zodpovednosť musia byť jasné. Pri tomto presune kompetencií sa budeme inšpirovať princípmi analýz bývalého splnomocnenca vlády pre reformu verejnej správy napríklad v publikáciách Silný región – Slobodný občan a Vráťme mestám práva, ako aj skúsenosťami Česka, Dánska a Švajčiarska.
29. Umožníme regulačnú, dávkovú a daňovú konkurenciu medzi obcami, mestami a regiónmi. Považujeme ju za prospešnú a práve takáto prispela k niekdajším úspechom Európy. Podporujeme súťaž a hľadanie alternatívnych riešení, ktoré pomáhajú skvalitňovať život ľudí. Tieto princípy a kroky budeme presadzovať aj pri rozhodovaní v EÚ.

Eurofondy, efektivita a energetika

30. Európske peniaze skoncentrujeme do niekoľkých málo priorít a programov. „Mäkké“ peniaze chceme obmedziť na minimum. Eurofondy nie sú zdrojom bohatstva. Ale keďže prichádzajú, musíme ich rozumne využiť.
31. Chceme, aby eurofondy do krajiny prišli čo najrýchlejšie a nesmerovali priamo do podnikateľského sektora, ale na infraštruktúru, bezpečnosť, školstvo, vedu, výskum.

V prípade, že kvôli požiadavkám EÚ bude nutné dotovať podnikanie, nech sú podmienky čerpania čo najvšeobecnejšie a jednotlivé granty čo najnižšie, pričom uprednostníme rodinné podniky.

32. Naša ekonomická orientácia na EÚ je nezmenená. Vzhľadom na klesajúci význam EÚ vo svetovom obchode ale musíme podporovať čo najhlbšie ekonomické väzby aj so štátmi mimo EÚ. Prirodzenou voľbou sú naši spojenci v NATO - USA a Spojené kráľovstvo, záujem máme o prehĺbenie ekonomických vzťahov s Izraelom, štátmi Blízkeho východu či Indiou.
33. V prípade znovuotvorenia po-brexitových rokovaní so Spojeným kráľovstvom budeme presadzovať čo najotvorenejšie podmienky hospodárskej spolupráce a obchodu. EÚ má byť pre svojich členov prospešná, nie trestať členov, ktorých ju opustili, lebo ich občania jej prestali dôverovať.
34. Pre výkon činností jednotlivých výkonných úradov a agend verejnej správy zväžíme ich obstaranie otvorenou súťažou verejných, neziskových aj súkromných agentúr, prípadne decentralizáciu na samosprávu.
35. Zavedieme meranie efektivity jednotlivých rezortných úradov, podobne ako pri eurofondoch, zväžíme stanovenie percenta maximálnych nákladov na administráciu programov vrátane miezd.
36. Podporíme energetický sektor, ktorý hoc aj dnes zaznávaný, je stále sektorom budúcnosti, a to vrátane energie obnoviteľnej, jadrovej a skladovania energie. Podporíme energetický výskum, vrátane výskumu v oblasti malých jadrových reaktorov a likvidácie jadrového paliva či uskladňovania energie.
37. Zrušíme štátnu podporu aktivistov, napríklad v oblasti rodovej rovnosti, diverzity, inklúzie a klimatického alarmizmu.

Sme presvedčení, že Plán pre 7 bohatých rokov umožní dosiahnuť 5% ekonomický rast v priebehu jedného volebného obdobia. To znamená, že na Slovensku budeme mať ekonomickú slobodu, prosperujúce rodiny a rozvíjajúce sa obce, mestá a regióny. Sme presvedčení, že Slovensko má na to, aby za štyri roky prešlo zo súčasného ekonomického úpadku k dlhodobému a dynamickému ekonomickému rastu.

ZÁVER

Kedy bude na Slovensku dobre? Keď budeme opäť ekonomicky rásť a slovenské rodiny budú prosperovať. A keď si vezmeme poučenie:

„Ekonomická recesia je, keď príde o prácu váš sused. Depresia je, keď prídete o prácu vy. A ekonomické oživenie je, keď prídu o prácu socialisti, ktorí nám vládnu.“

Veríme, že namiesto vymýšľania stále nových a stále nefungujúcich socialistických stratégií, sa máme vrátiť k tomu, čo je overené a čo funguje. Preto vám predkladáme náš Plán pre 7 bohatých rokov. Ak chcete ekonomickú obnovu Slovenska založenú na riešeniach, ktoré urobili Európu veľkou a silnou, budeme vďační za vašu podporu.

“

„Starozákonní proroci nehovorili: ‚Bratia, chcem konsenzus.‘ Hovorili: ‚Toto je moja viera, v to vášnivo verím. Ak tomu veríš aj ty, tak pod’ so mnou.“

Margaret Thatcherová

”